

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/397/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214215363
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4214215363.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členov senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v právnej veci žalobcov: X.Ondrej Z., nar. XX.X.XXXX, bytom H. , P. XXX, 2. F. Z., nar. X.X.XXXX, bytom H. XXX, 3. C. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Y., Sv. Y. XX, 4. U. Persei, nar. X.XX.XXXX, bytom L. XXX, 5. Z. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXX, 6. Z. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom X. B., S. H. Y. XXXX/XX, v konaní všetci žalobcovia právne zastúpení: Mgr. Jozef Vida, advokát so sídlom Turecká 36, Nové Zámky, proti žalovanému: E.. A.. J. Y., so sídlom J. XX, X. B., správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo v Moči, so sídlom Moča, IČO: 00 193 160, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, o odvolaní žalobcov v 1. až 6.rade proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13C/278/2014 - 157 zo dňa 1. decembra 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému priznáva voči žalobcom v 1. až 6. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol, že žalobcovia v 1. až v 6.rade sú povinní zaplatiť žalovanej 100% náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na vykonané dokazovanie a po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 13 ods. 2, § 33b zákona č. 42/1992 Zb., § 132 ods. 1, § 134 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal z dokazovania za preukázané, že na majetok úpadcu bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Nitra z 25.2.2013, pričom Poľnohospodárske družstvo bolo založené 31.8.1990 a bolo pretransformované na základe schváleného transformačného projektu na družstvo, pričom dňa 26.1.1993 boli prijaté stanovky družstva. Poľnohospodárske družstvo Moča ako dodávateľ dňa 3.2.1995, vystavilo pre odberateľov: p. Z. S., Z., p. Z. H., J. U. st., J. C. daňový doklad - faktúru číslo XXX na výdaj majetkového podielu vo vecnom plnení (§ 13 zákona o transformácii), a to budovy a stavby (sklad priemyselných hnojív, vrátane mostovej váhy so stavebnou časťou) v hodnote 671.808,- Sk ako aj služby (podľa fakt. č. 179) v hodnote 3.673,- Sk s tým, že konečná „čiasťka faktúry zaok: bola vyčíslená sumou 675.491,- Sk. Podľa textu na uvedenej faktúre, malo sa súčasne dobropisovať DPH vo výške 208,- Sk. Z listiny - Zápis z jednania o vyporiadaní majetkových podielov podľa transformačného projektu oprávnených osôb, ktorí požiadali o ich vydanie, vyhotovený v Moči 14.12.1993 vyplynulo, že predmetom uvedeného stretnutia bolo zváženie možností pridelenia príslušného majetku, pričom zúčastnení sa dohodli, že hodnota majetku rodín Z. a J. st. predstavuje sumu 1.052.435,- Sk, keď im boli už vydané stroje v hodnote 78.720,- Sk a zvieratá v hodnote 17.742,- Sk. K majetkovej úhrade potom zostávala suma 960.973,- Sk. Za uvedenú majetkovú

hodnotu, vrátane DPH, sa podľa uvedeného zápisu vydajú z PD Moča majetkové súčasti, a to sklad priemyselných hnojív vrátane mostovej váhy aj so stavebnou časťou a nakladač UNC-060 inv.č.2001. Podľa bodu 3. uvedeného zápisu, technické usporiadanie - Budova bude pripravená k odovzdaniu 31.12.1993. V závere zápisu je uvedená poznámka, podľa ktorej o vydaní uvedených majetkových súčastí bude spísaný osobitný protokol. Podľa potvrdenia úpadcu zo dňa 18.12.2007 bol osobám - U. J., C. J., S. Z., Z. Z. a H. Z. vydaný majetkový podiel (MP), a to spoločne, vo forme hmotného a nehmotného investičného majetku v celkovej hodnote 1.052.435,- Sk postupne, od roku 1993. Hodnota MP pre U. J. bola 285.610,- Sk, pre C. J. bola 245.056,- Sk, pre S. Z. bola 181.514,- Sk, pre Z. Z. bola 173.968,- Sk a pre H. Z. bola 166.287,- Sk. Žalovaná dňa 18.11.2013 doručila katastrálnemu odboru Okresného úradu Komárno návrh na zápis stavieb na list vlastníctva v prospech úpadcu. Medzi navrhnutými stavbami je aj stavba skladu so súp.č. 877 na parc.č. reg. „C“ - 3362/123 - zastavané plochy, následne bola zapísaná vo vlastníctve úpadcu 1/1 na LV č. XXX pre k.ú. H..

1.2 Súd prvej inštancie skonštatoval, že podľa zákona 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách (transformačný zákon) sa všetky družstvá, ktoré vznikli pred 1.1.1992, museli premeniť (transformovať) na iné podnikateľské formy podľa Obchodného zákonníka. Poukázal na ust. § 13 ods. 2 transformačného zákona, v znení účinnom do 31.12.1995, z ktorého vyplýva, že spôsob vydania majetkového podielu tento zákon, ktorý má charakter lex specialis, (až do 1.1.1996) neupravoval. Je však nepochybné, že vydaním majetkového podielu vo forme nehnuteľnosti, nenadobúda do 1.1.1996 prijímateľ takéhoto vydania aj vlastnícke právo k predmetu vydania, keď podľa § 132 ods. 1 OZ sa vlastníctvo nadobúda kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Až účinnosťou zákona č. 264/1995 Z.z. bol od 1.1.1996 transformačný zákon novelizovaný, a tak podľa úpravy § 33b transformačného zákona s účinnosťou od 1.1.1996 o vydaní majetkového podielu uzatvára družstvo s oprávnenou osobou písomnú dohodu. Súd prvej inštancie argumentoval, že zo zákona č. 42/1992 Zb. v znení účinnom do 31.12.1995, nevyplývalo, že vydaním majetkového podielu postupom podľa § 13 ods. 2 sa nadobúda aj vlastnícke právo k veci vydávanej ako majetkový podiel, bez ohľadu na to, či ide o vec hnutelnú alebo nehnuteľnú v zmysle § 119 ods. 1, 2 OZ. Preto v danom prípade nemal preukázaný žalobcami tvrdý spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnému skladu žalobcami v 1. a v 5. rade a právny predchodcami žalobcov v 2., 3., 4. a v 6. rade.

1.3 Ďalej poukázal na to, že zápis zo dňa 14.12.2013 (čl. 8 spisu) nemožno považovať ani za zmluvu, ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva s poukazom na § 132 ods. 1 OZ, najmä keď podľa záverečných ustanovení uvedeného zápisu mal byť o vydaní uvedených majetkových súčastí spísaný osobitný protokol. Zápis je podľa obsahu formulovaný do budúcnosti, teda že (raz - niekedy) sa vydajú majetkové súčasti, ale nie je formulovaný, že tieto sa vydávajú. Zdôraznil, že žalobca súdu existenciu osobitného protokolu o vydaní skladu s mostovou váhou neponúkol, ale predložil daňový doklad - faktúru č. 505 z 3.2.1995 o výdaji majetkového podielu vo vecnom plnení. Uvedená faktúra nie je dvojstranným právnym úkonom, teda nie je ani zmluvou v zmysle § 43a ods. 1 OZ, § 43c ods. 2 OZ a § 44 ods. 1, 2 a 3 OZ, s poukazom na § 46 ods. 1, 2 OZ, ako titulom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Navyše, nehnuteľnosť, ktorá mala byť vydaná oprávneným osobám ako majetkový podiel, nebola ani vo faktúre č. 505 a ani v zápise z 14.12.1993 identifikovaná dostatočne určito, v súlade s údajmi katastra nehnuteľností, keď neobsahuje ani len označenie katastrálneho územia či parcelných čísel evidovaných v katastri.

1.4 K argumentácii žalobcu v 1. rade, že sú u neho splnené podmienky vydržania skladu so súp. číslom XXX pre k.ú. H., a preto ho nadobudol do svojho výlučného vlastníctva vydržaním, súd poukázal na to, že podľa § 134 OZ v znení účinnom od 1.1.1993 je jednou z podmienok vydržania oprávnená držba veci. V danom prípade však žalobca v 1. rade sám na pojednávaní vo veci dňa 10.5.2016 uviedol, že po vydaní majetkového podielu a prevzatí skladu na konci roku 1993 dostali príslub, že úradné záležitosti ohľadne vlastníctva vybaví právnik družstva neskôr. Stále čakali, že príslub právnika bude zrealizovaný, no JUDr. R. meškal a neskôr zomrel. Aj žalobkyňa v 2. rade na pojednávaní vo veci dňa 1.12.2016 uviedla, že stále sa snažili, aby vydanie skladu ako časti z vydávaného majetkového podielu bolo v poriadku aj papierovo. Z uvedeného vyplývalo, že žalobcovia, resp. právni predchodcovia žalobcov, si boli vedomí, že nie sú vlastníckymi predmetného skladu, keď im vzhľadom na všetky okolnosti (§ 130 ods. 1 OZ) chýbala dobrá viera o titule nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetnému skladu, aj s poukazom na poznámku uvedenú v zápise zo 14.12.1993. Žalobca v 1. rade s poukazom na uvedené nebol vzhľadom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu sklad patrí, že je jeho vlastníkom. Ďalej

uviedol, že aj žalobcovia v 2. až v 6. rade netvrdili a nepreukázali, že by po celú vydržaciú dobu (v danom prípade 10 rokov) od tvrdeného prevzatia skladu na konci roku 1993 tento oprávnený (osobne) držali, či už oni alebo ich právni predchodcovia, teda že s vecou nakladali ako s vlastnou. V čestnom vyhlásení z 31.3.2014 (čl. 45) vyhlásili, že výlučným vlastníkom predmetného skladu je žalobca v 1. rade, keď sa tak účastníci medzi sebou po vydaní majetkového podielu dohodli. Preto s poukazom na uvedený rozpor medzi obsahom čestného vyhlásenia z 31.3.2014 a navrhnutým petitom žaloby nemajú žalobcovia v 2. až v 6. rade naliehavý právny záujem na požadovanom určení ich dedičského práva k predmetnej nehnuteľnosti podľa § 137 písm. c/ CSP. Súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní procesne úspešnej žalovanej priznal 100% náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonnej lehote odvolaním žalobcovia a žiadali, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel. Uviedli, že v konaní žalovaná namietala v podstate iba skutočnosť, že S. Z. nevedel preukázať, že stavba, ktorá mu bola v rámci transformácie družstva vydaná, je presne stavbou, ktorá bola zapísaná do súpisu všeobecnej podstaty. Táto skutočnosť sa pritom jednoznačne preukázala v konaní. Namietali posúdenie súdu prvej inštancie že je nepochybné, že vydaním majetkového podielu vo forme nehnuteľnosti nenadobúda do 01.01.1996 prijímateľ takéhoto vydania aj vlastnícke právo k predmetu vydania z dôvodu uvedeného v § 132 ods. 1 OZ. Uviedol, že aj z výpovede bývalých štatutárov úpadcu pritom jednoznačne vyplýva, že úpadca žalovanú nehnuteľnosť nielen vydal, ale aj to, že následne túto nehnuteľnosť už nijakým spôsobom neevidoval vo svojej evidencii. Skutočnosť, že žalovaná nehnuteľnosť bola vydaná, pritom potvrdzuje, aj potvrdenie úpadcu zo dňa 18.12.2007, a v ktorom sú uvedené aj hodnoty majetkového podielu, ktoré sa vydali oprávneným osobám. Žalobcovia sú toho názoru, že v tomto prípade vydaním nehnuteľnosti došlo jednoznačne aj k nadobudnutiu vlastníckeho práva zo strany oprávnených osôb, pričom k nadobudnutiu vlastníctva došlo na základe dohody o vydaní majetkového podielu - nehnuteľnosti. Na tomto nemení nič ani fakt, že žalovaná po ustanovení do funkcie správcu na základe rozhodnutia o určení súpisného čísla dala zapísať nehnuteľnosť do katastra.

3. Žalovaný k odvolaniu žalobcov vo svojom vyjadrení uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie. Uviedol, že žalobcovia v konaní nepreukázali právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva, keď nedisponujú písomnou dohodou o vydaní majetkového podielu, ako ani iným právnym titulom na základe ktorého by bolo možné vlastnícke právo nadobudnúť. Rovnako neboli splnené ani podmienky prípadného vydržania, keď nie je možné konštatovať, že by boli žalobcovia dobromyseľní v rámci oprávnenej držby. Zdôraznil, že nie je pravdou, že by bola žaloba namietaná len z dôvodu, že nie je stotožnená stavba. Poukázal na to, že v danom prípade sa nezrealizovalo vydanie majetkového podielu v súlade so zákonom a teda nemalo za následok nadobudnutie vlastníckeho práva. V zápise z jednania zo dňa 14.12.1993 je jednoznačne uvedené, že o vydaní uvedených majetkových súčastí bude spísaný osobitný protokol. Je toho názoru, že v danom prípade proces vydania majetkového podielu ani nebol riadne ukončený a z toho titulu žalobcovia vlastnícke právo nikdy nenadobudli. Faktúra je len platobný doklad nie titul, na podklade ktorého je možné vykonať zmenu v zápise vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň mal na zreteli ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosť napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5.1 V predmetnej veci sa pôvodne Ondrej Lajos žalobou doručenou súdu dňa 15.8.2014 ako jediný žalobca domáhal určenia, že je v celosti vlastníkom nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná na LV č. XXX pre k.ú. H. ako sklad so súpisným číslom 877 na parcele č. 3362/123. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že predmetný sklad nadobudol podľa transformačného zákona, keď mu sklad bol vydaný formou

vecného plnenie s poukazom na daňový doklad - faktúru č. 505 - v ktorej sa uvádza, že predmetný sklad sa vydáva žalobcovi, vrátane mostovej váhy, ktorá sa tiež nachádza v uvedenom sklade. Žalobca uviedol, že po vydaní začal nehnuteľnosť užívať ako svoju vlastnú a nebol pri tom nikým a ničím rušený. Vykonal jej rekonštrukciu. Už pri vydaní skladu bolo dohodnuté s vedením družstva, že umiestnenie budovy na pozemku bude riešené neskôr a podnet na vymeranie dá družstvo, ktoré malo zabezpečiť aj to, aby bolo vlastnícke právo v katastri vyznačené v prospech žalobcu. Keď sa obrátil na družstvo, vždy mu bolo oznámené, že to za družstvo vybavuje právnik - E. R., ktorý je však už nebohý. Žalobca ďalej tvrdil, že po tom, ako sa družstvo dostalo do konkurzu, bolo jeho vlastníctvo zahrnuté do konkurznej podstaty úpadcu, voči čomu podal námietky. V konaní Okresného súdu Nitra sp. zn. 31K/3/2013-368 z 4.7.2014 bol uznesením vyzvaný, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia podal žalobu voči správcovi na vylúčenie majetku. Predmetný sklad v domnení, že je vlastníkom, užíva už vyše 20 rokov. Súčasne žalobca poukázal na to, že podaním žaloby na vylúčenie veci z podstaty nenadobudne vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti a v súčasnosti je v katastri nehnuteľností zapísaný ako jej vlastníkom úpadca. Preto existuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobca ďalej poukázal na ustanovenie § 134 ods. 1 OZ s tým, že má za to, že sú u neho splnené aj podmienky vydržania, keď nehnuteľnosť užíval oprávnené v domnení, že je jej vlastníkom, nebol pritom nikým a ničím rušený a od decembra 1993 uplynula aj zákonom určená doba pre vydržanie.

5.2 Podaním doručeným súdu dňa 30.6.2016 žalobca navrhol, aby s ohľadom na výsledky doterajšieho dokazovania, najmä na výpovede vypočutých svedkov a na potvrdenie žalovaného zo dňa 18.12.2007, z ktorého vyplýva okruh osôb a pomer im vydaného majetkového podielu vo forme hmotného a nehmotného investičného majetku, súd pripustil do konania vstup ďalších subjektov na strane žalobcov, a to F., ktorí so vstupom do konania prejavili súhlas. Zároveň žalobca požiadal súd o pripustenie zmeny žaloby v znení: „Súd určuje, že vlastníkom nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná na Okresnom úrade Komárno, katastrálny odbor, pre obec H., katastrálne územie H., na liste vlastníctva číslo XXX ako sklad so súpisným číslom XXX na parcele číslo XXXX/XXX je žalobca v X.rade S. Z. v XXXXXX/XXXXXXXX z celku, žalobca v 2. rade Z. Z. v XXXXXX/XXXXXXXX z celku. Súd určuje, že nehnuteľnosť, ktorá je zapísaná na Okresnom úrade Komárno, katastrálny odbor, pre obec H., katastrálne územie H., na liste vlastníctva číslo XXX ako sklad so súpisným číslom XXX na parcele číslo XXXX/XXX patrí do dedičstva po nebohom U. J. v XXXXXX/XXXXXXXX z celku, do dedičstva po nebohej C. J., rod. L. v XXXXXX/XXXXXXXX z celku a do dedičstva po nebohej H. Z. v XXXXXX/XXXXXXXX z celku.“ Súd uznesením z 23.9.2016 pripustil, aby do konania vstúpili navrhnutí žalobcovia v 2. až v 6. rade a súčasne pripustil žalobcom navrhnutú zmenu petitu.

6. Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 42/1992 Zb. účinnom do 31.12.1995, o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách, pokiaľ sa oprávnená osoba nestane účastníkom právnickej osoby podľa transformačného projektu a je podnikateľom v odbore predmetu činnosti výrobného alebo spotrebného družstva alebo vykonáva poľnohospodársku výrobu v prípade poľnohospodárskeho družstva, musí sa jej majetkový podiel vydať do 90 dní odo dňa, keď oprávnená osoba o vydanie písomne požiadala.

7. Podľa § 33b ods. 1 zákona č. 42/1992 Zb. účinnom od 1.1.1996, ak si oprávnená osoba uplatní u poľnohospodárskeho družstva nárok na vydanie majetkového podielu do 29. februára 1996, postupuje sa podľa § 13 ods. 2.

8. Podľa ods. § 33b ods. 2, o vydaní majetkového podielu uzatvára družstvo s oprávnenou osobou písomnú dohodu. Dohoda obsahuje najmä presné označenie prevádzaných vecí, ich hodnotu, spôsob ich ocenenia a deň prevzatia. Oprávnená osoba nadobúda vlastníctvo k prevádzaným veciam dňom ich prevzatia, ak sa s družstvom nedohodne inak. Družstvo môže vydať majetkový podiel oprávnenej osobe podľa odseku 1 aj formou poskytovania služieb pri vykonávaní poľnohospodárskej výroby.

9. Z ustanovenia § 13 ods. 2 zákona č. 42/1992 Zb. vyplýva, že oprávnená osoba môže písomne požiadať o vydanie majetkového podielu najskôr v deň zápisu novej právnickej osoby, resp. v deň zápisu zmien stanov do obchodného registra pri premene doterajšieho družstva. Ďalej z neho vyplýva, že predpokladom vzniku práva oprávnenej osoby na vydanie majetkového podielu do 90 dní od podania žiadosti o jeho vydanie je, aby oprávnená osoba v čase, keď sa nestala účastníkom právnickej osoby podľa transformačného projektu už bola podnikateľom v odbore predmetu činnosti výrobného alebo spotrebného družstva, alebo vykonávala poľnohospodársku výrobu v prípade poľnohospodárskeho

družstva. Teda právo oprávnenej osoby, splňajúcej predpoklady uvedené v tomto ustanovení, na vydanie majetkového podielu vzniká jednostranným úkonom z jej strany, a to písomnou žiadosťou povinnej osobe - družstvu. Právo na vydanie majetkového podielu sa pritom stane splatným do 90 dní od uplatnenia tohto nároku.

10. Od účinnosti zákona č. 264/1995 Z.z. (od 1.1.1996, ktorým bol novelizovaný zákon č. 42/1992 Zb.) transformačný zákon upravil spôsob vydania majetkového podielu v ustanovení § 33b ods. 2, ktoré predpokladalo uzavretie dohody medzi družstvom a oprávnenou osobou o vydaní majetkového podielu. Do siedmej časti zákona č. 42/1992 Zb. (záverečné ustanovenia) zaradil ustanovenie § 33b ods. 1 podľa ktorého, ak si oprávnená osoba uplatní u poľnohospodárskeho družstva nárok na vydanie majetkového podielu do 29. februára 1996, postupuje sa podľa § 13 ods. 2 zákona. V odseku 2 uvedeného záverečného ustanovenia potom upravil formu a obsah dohody oprávnenej osoby a družstva o vydaní majetkového podielu. Aj keď podľa tohto ustanovenia obsahom dohody by malo byť vydanie podielu najmä formou prevodu vlastníckeho práva k hnutelným veciam na oprávnenú osobu, prípadne formou poskytovania služieb pri vykonávaní poľnohospodárskej výroby, nemožno vylúčiť ani dohodu o vydaní podielu formou prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci, založenie spoluvlastníckych vzťahov, postúpenie pohľadávky alebo peňažné plnenie. V každom prípade zákon ponecháva spôsob vydania majetkového podielu na dohodu účastníkov právneho vzťahu. Nedáva však odpoveď na otázku, ako postupovať v prípade, ak k takejto dohode nedôjde. Platná právna úprava nedáva súdu oprávnenie rozhodnúť o spôsobe vydania podielu. Ak má byť za týchto okolností právo na vydanie majetkového podielu súdne vymáhateľným nárokom, prichádza do úvahy vydanie majetkového podielu len vo forme jeho peňažného ekvivalentu, t.j. vo forme peňažného plnenia.

11. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR (v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo 49/2005) transformačný zákon (zákon č. 42/1992 Zb.) v pôvodnom znení neupravoval spôsob vydania majetkového podielu, pričom však platí, že splnením podmienok uvedených v citovanom ustanovení § 13 ods. 2 zákona č. 42/1992 Zb. sa právo na vydanie majetkového podielu mení na nárok, teda vymáhateľné (žalovateľné) právo. Pri nárokoch na vydanie majetkového podielu, uplatnených u poľnohospodárskeho družstva do 29. februára 1996, teda uvedeného záverečného ustanovenie výslovne predpokladá vydanie majetkového podielu v štruktúre hmotného majetku družstva alebo v poskytovaní služieb pri vykonávaní poľnohospodárskej výroby, a nie formou vydania cenných papierov. Novela zákona č. 42/1992 Zb. vykonaná zákonom č. 264/1995 Z.z., vo svojom záverečnom ustanovení § 33b ods. 1 poskytuje tej skupine oprávnených osôb, ktoré si u poľnohospodárskeho družstva uplatnili svoje nároky na vydanie majetkového podielu do 29. februára 1996 osobitné postavenie, ktoré spočíva v tom, že pri vydávaní ich majetkového podielu sa postupuje podľa § 13 ods. 2 uvedeného zákona s modifikáciou ustanovenou v § 33 ods. 2 a 3 uvedeného zákona.

12. V predmetnej veci je odvolací súd toho názoru, že medzi stranami sporu došlo už v decembri 1993 k dohode o vydaní podielu v znení Zápisu z jednania o vyporiadaní majetkových podielov podľa transformačného projektu vyhotovený v H. 14.12.1993, kde oprávnené osoby požiadali o ich vydanie týchto majetkových podielov, pričom hodnota majetku rodín Z. a J. st. predstavovala sumu 1.052.435,- Sk. V uvedenom čase im boli vydané stroje v hodnote 78.720,- Sk a zvieratá v hodnote 17.742,- Sk. K majetkovej úhrade potom zostala suma 960.973,- Sk, za ktorú majetkovú hodnotu sa podľa uvedeného zápisu mali vydať z PD H. ďalšie majetkové súčasti, a to sklad priemyselných hnojív vrátane mostovej váhy aj so stavebnou časťou a nakladač UNC-060. Na uvedené potom nadväzovalo vydanie faktúry č. 505 zo dňa 3.2.1995, ktorá uvádzala výdaj majetkového podielu vo vecnom plnení, a to budovy a stavby (sklad priemyselných hnojív, vrátane mostovej váhy so stavebnou časťou) v hodnote 671.808,- Sk ako aj služby v hodnote 3.673,- Sk. Z vyššie uvedeného vyplýva, že strana žalobcov prevzala od žalovaného hnutelné veci, pričom pri vydaní nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania došlo len k faktickému odovzdaniu bez dodržania formy pri prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci, ktorý predpisoval Občiansky zákonník.

13. Ako už bolo uvedené vyššie Zákon č. 42/1992 Zb. ani v ustanovení § 13 ods. 2 a ani v inom ustanovení neupravoval spôsob (formu), akým má družstvo vydať majetkový podiel oprávnenej osobe. V predmetnej veci zostalo sporné vlastníctvo k popísanej nehnuteľnosti, pretože nedošlo k jej riadnemu prevodu, čoho si boli vedomí aj žalobcovia. Je nesporné, že prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keďže nijako osobitne nebol upravený v zákone č. 42/1992 Zb., sa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ako správne poukázal aj súd prvej inštancie podľa § 134 OZ vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo

na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Predmetom nadobúdania vlastníckeho práva je hnutelná vec alebo nehnuteľnosť. Na zmluvný prevod nehnuteľnosti sa vyžaduje vždy písomná forma, pričom súhlasné prejavy vôle účastníkov musia byť na tej istej listine. Platná zmluva o prevode nehnuteľnosti však ešte nemá za následok nadobudnutie, resp. prevod vlastníckeho práva. Musí k nej pristúpiť ďalšia právna skutočnosť - vklad do katastra nehnuteľností, ktorý má konštitutívne účinky. Až vkladom do katastra nehnuteľností sa nadobúda vlastníctvo a zmluva sa stáva účinnou. Vklad do katastra nehnuteľností sa uskutočňuje na základe právoplatného rozhodnutia príslušnej správy katastra o jeho povolení, ktoré je vydané v správnom konaní s odchýlkami uvedenými v katastrálnom zákone. Pri nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom, hovoríme spravidla o prechode vlastníckeho práva. Vlastnícke právo na základe rozhodnutia štátneho orgánu sa nadobúda napr. rozhodnutím správneho orgánu o vyvlastnení alebo rozhodnutím súdu o prikázaní neoprávnenej stavby za náhradu do vlastníctva vlastníka pozemku. Vlastníctvo k veciam vydraženým príklepom licitátora nadobúda vydražiteľ dňom udelenia príklepu. Práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli týmito spôsobmi sa tiež zapisujú do katastra nehnuteľností, a to záznamom na základe verejných listín.

14. Odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že u žalobcov nedošlo k platnému nadobudnutiu vlastníckeho práva ani jedným z uvedených spôsobov. S poukazom na vyššie uvedené k platnému prevodu by zrejme mohlo dôjsť iba písomnou dohodou o vydaní podielu formou prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci, ktoré vlastníctvo v prospech oprávnených osôb by však muselo byť riadne zapísané v príslušnom katastri nehnuteľností. Takúto formu však nespĺňala ani žalobcami predložená faktúra, ani Zápis z jednania o vyporiadaní majetkových podielov, čoho si boli vedomí jednak žalobcovia, ale aj žalovaný, u ktorého mal prevod vlastníckeho práva zrealizovať právnik žalovaného JUDr. R., k čomu však nepochybne nedošlo. Keďže zákon č. 42/1992 Zb. v ustanovení § 13 ods. 2 neupravoval spôsob, akým má družstvo vydať majetkový podiel oprávnenej osobe, bolo nepochybne potrebné pri prevode nehnuteľností dodržať zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností upravujúce tento prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na oprávnenú osobu. Ak mali žalobcovia za to, že nedošlo k platnému prevodu vlastníckeho práva v ich prospech, stále mali možnosť domáhať sa vydania ich majetkového podielu vo forme peňažného plnenia, keďže tento bol riadne vyčíslený.

15. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a to s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal voči žalobcom v 1. až 6. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

16. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).